

ოზონის შრე

ოზონის შრე წარმოადგენს დედამიწის ატმოსფეროში იმ ნაწილს, სადაც ოზონის (O_3) კონცენტრაცია ყველაზე მაღალია. ის მდებარეობს ძირითადად 10-50 კილომეტრის სიმაღლეზე, დედამიწის ზედაპირიდან. ოზონის შრე განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, რადგან ის ატმოსფეროში აბლოკავს მზის უარყოფით ულტრაიისფერ (UV) გამოსხივებას, განსაკუთრებით ულტრაიისფერ C ტიპის რადიაციას, რომელიც ადამიანის ჯანმრთელობისთვის ძალიან მავნეა. ამ შრეის არსებობა დედამიწაზე სიცოცხლის განვითარებისთვის აუცილებელია.

ოზონის შრის ფუნქციები:

მზის მავნე გამოსხივების გაკონტროლება: ოზონი ბლოკავს და შთანთქმავს მზის UV-B და UV-C გამოსხივებას, რომლებიც იწვევს კანის კიბოს, თვალის დაავადებებს და სხვა ჯანმრთელობის პრობლემებს.

პოზიტიური გავლენა ეკოსისტემებზე: ოზონის შრე აფერხებს ულტრაიისფერი გამოსხივების მიწაზე მოხვედრას, რაც ხელს უშლის მცენარეებისა და ცხოველების გენეტიკურ პრობლემებს და მიკრობთა განვითარებას.

ოზონის შრის შემცირება:

20-ე საუკუნის ბოლოს, მეცნიერებმა შენიშნეს რომ ოზონის შრე იწყებდა thinning-ის (დახვერვას) პროცესს, განსაკუთრებით ანტარქტიდის ზედაპირზე, სადაც ოზონის ხვრელები წარმოიქმნა. ამის მიზეზი გახდა ადამიანის მიერ გამოყენებული ქიმიური ნივთიერებები, როგორც ფლუოროქლოროკარბონები (CFC), რომლებიც ამიანბნებენ ოზონის მოლეკულებს.

ნეგატიური ზემოქმედება:

კანის კიბოსა და თვალის დაავადებების რისკის ზრდა: UV-B რადიაციის გაზრდა ხშირად იწვევს კანის კიბოს, მზის ღამწვრობასა და თვალის პრობლემებს.

ეკოლოგიური საფრთხეები: მცენარეები და ზღვაში მცხოვრები ორგანიზმები, მაგალითად ფიტოპლანქტონი, განსაკუთრებით მგრძნობიარენი არიან UV radiation-ის მიმართ, რაც პირდაპირ ეყოლება გავლენას ეკოსისტემებსა და სასიცოცხლო ჯაჭვზე.

ოზონის შრის აღდგენა:

1987 წელს მიღებულმა მონრეალის შეთანხმებამ ხელი შეუწყო CFC-ის და სხვა ოზონზე მავნე ნივთიერებების გამოყენების შეზღუდვას. აღნიშნული შეთანხმება დიდწილად ხელსაყრელი შედეგებით დასრულდა, რადგან ბოლო წლებში ოზონის შრე რეგენერაციის პროცესს იწყებს.

როგორ შევამციროთ პრევენციული ღონისძიებები

ჩვენ ოზონის შრის დაზიანება რომ შევამციროთ უნდა გადავცვალოთ მოგორზე მომუშავე მანქანები გადავცვალოთ ელექტრო მანქანებით ანდა ველოსიპედით და სკუტერით.